N°. 207. A°. 1839.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zondag 15 December.

Een paar aanmerkingen van den Avondbode.

De *Avondbode* van den 12den behelst een artikel, hetwelk, eigenlijk een onzer inzenders aangaat, en waaromtrent wij slechts een paar woorden zeggen willen; de zaak zelve, waarover wij gelooven dat tusschen onzen inzender en den *Avondbode* getwist wordt, laten wij daar, want wat het dagblad dienaangaande gezegd heeft is ons vrij onverschillig; zijne retrograde gevoelens zijn te zeer bekend, en zijne langwijlige artikels worden te weinig gelezen, dan dat wij het noodig zouden achten dezelve te bestrijden. Het is dan ook slechts op aanhoudend verzoek van den inzender in kwestie, dat wij zijne artikels hebben geplaatst; en in het vertrouwen dat hij uit den *Avondbode* althans niets aanhalen zou dan overeenkomstig de waarheid. Om allen twist dienaangaande af te snijden, verzoeken wij hierbij onzen bedoelden inzender, dat hij voortaan, over de gevoelens van een blad sprekende, deszelfs woorden letterlijk aanhale, alsmede het nommer waarin dezelve voorkomen: bij gebreke hiervan zouden zijne artikels niet meer worden geplaatst. Waarbij wij tevens onze vroegere verklaring herinneren, dat, ingeval men ons onwaarheden schrijft, de naam van den schrijver zal worden genoemd. Wij vertrouwen wel; dat zoodanige onwaarheid slechts zou kunnen voortspruiten uit verkeerde inlichting of overijling, maar alvorens iets voor de *Arnhemsche Courant* te schrijven, gelieve men zich de moeite te geven van naauwkeurige inlichtingen in te winnen en aandachtig na te denken.

Nu de aanmerkingen, die ons in het artikel van den *Avondbode* aangaan. Het artikel betreft eene aanspraak door den minister van buitenlandsche zaken den 20sten januarij 1831 in de Tweede Kamer der Staten-Generaal gehouden, en wel inzonderheid de daarin voorkomende woorden:

» Onder deze omstandigheden, roept onze eigene staathuishouding de
» bijzondere aandacht in, en het oogenblik is daar, om in de grond-
» wet van het koningrijk die wijzigingen te brengen, welke hare toepas-
» sing alleen op Noord-Nederland, ten gevolge der scheiding, vordert
» *Z. M. zal dit werk doen voorbereiden en* BINNEN KORT *eene wet*
» *over dit onderwerp aan UEd Mog. voordragen*, bij welke gele-
» genheid tevens zal kunnen worden overwogen, of het doelmatig zij
» om de daarstelling van het beginsel der ministeriële verantwoorde-
» lijkheid, hetwelk thans geen deel van ons staatsregt uitmaakt, in
» aanmerking te nemen, en of de ervaring ook de voordragt van an-
» dere wijzigingen der grondwet geacht zou kunnen worden aan te
» raden,"

Bij deze aanhaling, zegt de *Avondbode*, zijn door de *Arnhemsche* en andere couranten de slotwoorden weggelaten:

» Overeenkomstig met de beginselen onzer instellingen en de belangen
» van Nederland."

Aan deze woorden schijnt de *Avondbode* veel waarde te hechten. Wij niet; want daargelaten dat dezelve; indien de *Avondbode* naauwkeurig citeert, gedeeltelijk overbodig of onjuist zijn, hechten wij minder waarde aan ministeriële woorden; hoe weinig dezelve beteekenen blijkt genoegzaam uit de uitdrukking *het oogenblik is daar;* 20 januarij 1831, nota bene; reeds verschenen, en thans, 14 december 1839, nog altijd voortdurende; een zeer lang oogenblik waarlijk! — Wij noemden de woorden gedeeltelijk overbodig of onjuist; het was namelijk overbodig te zeggen: overeenkomstig *de belangen van Nederland*, indien men met *Nederland* bedoelde Noord-Nederland, (Oud-Nederland), want het sprak van zelf, dat het niet geschieden zou overeenkomstig de belangen van Turkije, of China; en het woord *Nederland* werd hier onjuist gebezigd, omdat het dubbelzinnig kan worden opgevat; vooral daar de minister eenige regels vroeger van *Noord* Nederland had gesproken.

Evenwel werden die slotwoorden door ons geenszins weggelaten om de vermelde redenen. Maar om de zeer eenvoudige reden, dat dezelve ons, bij het aanhalen der andere, niet onder het oog waren gekomen.

De ministeriële aanspraak (welke de *Avondbode* steeds *Mededeeling* gelieft te noemen) was ons herinnerd door het geschrift van den heer DE GEER, *Antecedenten*, *Staten-Generaal*; dit doorlezende vonden wij er (bl. 109 en 110) de aangehaalde woorden van den minister, en schreven er een artikel over, te vinden in ons nommer van 19 januarij laatstleden: wij wenschten toen, dat men den volgenden dag, den 20sten, als een dag van dankbare herinnering zou vieren, vermits het dan juist 8 jaren zou geleden zijn, dat men de zoo heugelijke en gevolgrijke woorden uit den mond zijner Excellentie vernam.

Wij citeerden dus niet uit de *Staats-Courant*, maar uit het boek van den heer DE GEER, den griffier der Tweede Kamer, in wiens aanhaling wij meenden te kunnen berusten, en in dat boek staan de slotwoorden, door den *Avondbode* aangehaald, niet.

De tweede aanmerking van den *Avondbode* geldt de *belofte*, welke wij in de aangehaalde woorden vonden. » Wij weten tot heden niet, zegt de *Avondbode*, wat *belofte* er liggen kan in de eenvoudige *verklaring*, dat » in overweging zou kunnen genomen worden, of het doelmatig zij," enz. De *Avondbode* gelieve ons eens te zeggen waar wij *die* eenvoudige verklaring eene *belofte* hebben genoemd?

Wat wij *belofte* noemden is het volgende: Z. M. ZAL DIT WERK DOEN VOORBEREIDEN EN BINNEN KORT EENE WET OVER DIT ONDERWERP AAN UED. MOG. VOORDRAGEN." Eilieve *Avondbode*, is dit eene belofte of niet? Indien gij dit ook eene » eenvoudige verklaring" gelieft te noemen, dan wordt het Oud-Nederlandsch wat heel onduidelijk, en zou men eigenlijk wel twee verschillende Oud-Nederlandsche taalsoorten dienen aan te nemen, de eene voor de burgers, de andere voor de ministers. In de eerste zou dan: *ik zal binnen kort dit of dat doen*, eene belofte, en gevolgelijk eene verpligting daarstellen; in de tweede, zou dezelfde uitdrukking tot niets meer binden dan de eenvoudige verklaring uwer *bonne:*

Do, do, mon enfant, do!
L'enfant dormira bientôt.

TURKIJE.

Bijzonderheden omtrent de Dardanellen en Konstantinopel, van zeer goeder hand medegedeeld.

» Men overdrijft de sterkte der Dardanellen geweldig. Met eenen gunstigen zuidenwind hadden wij ze zeer gemakkelijk kunnen doorzeilen, want van den wind alleen hangt het slagen dier onderneming af. Met ongunstigen wind zou elk oorlogschip door eene stoomboot moeten voortgesleept worden. De Dardanellen zijn twaalf mijlen lang. De breedte der zeeëngte is zeer ongelijk; zij verschilt van 4 tot 1½ mijl; daar waar zij het engste is, bij de batterijen.

» Bij het invaren regts, laat men aan de Aziatische zijde de kleine stad en het fort Kum-Kale aan den mond der Simoïs liggen. Daarover aan de Europische zijde bevindt zich een ander slecht Turksch fort, hetwelk geen half uur tegen een linieschip bestand zijn zou. Vervolgens vaart men het kanaal vijf mijlen lang op, zonder een enkel verdedigd punt te vinden, tot aan den doortogt die eigenlijk den naam der Dardanellen draagt, met zijne vestingwerken aan weerskanten van het kanaal, wier verschillende constructiën de verschillende tijden herinneren, waarin zij werden aangelegd. Daar ziet men dan de wit geverwde muren der Turken zich boven elkander verheffen, en van de tinnen hunner schietwallen de duizende mortieren dreigen, en die ontzaggelijke kanonnen hunne wijde monden openen, die zoo zeer gevreesd zijn wegens de marmeren kogels, waarvan men aan den oever pyramides ziet liggen. Zij zijn echter slechts daar, om vrees aan te jagen; kwaad hebben zij nog nooit gedaan. Een eenige dezer kogels bereikte, in 1807, een Engelsch fregat Verder onder aan den toren ontwaart men nieuwere versterkingen, door de bondgenooten der Turken opgerigt, de werken der Franschen, en later eindelijk der Russen. Op het kasteel aan de Europische zijde telt men 150 kanonnen, en, op dat aan de Aziatische ongeveer 190. Is deze doortogt overweldigd, dan blijft nog Zestos, Bavali, Kalessi door eene minder sterke batterij beschermd, dan het eveneens versterkte Nagara (Abydos), hetwelk, ofschoon minder kanonnen tellende, misschien de belangrijkste van al deze sterkten is, vermits zijne ligging hare verdediging van de landzijde begunstigt, terwijl de andere sterkten eenen vereenigden aanval ter zee en te land niet zouden kunnen weerstaan."

» Langs de Europische kust voortvarende, waaraan de schippers de voorkeur geven omdat er de stroom niet zoo sterk is, ligt de Aziatische kust te ver af, om er de verwijderde en zoo zeer beroemde punten te kunnen waarnemen, waaraan de geschiedenis een blijvend belang hecht. Evenwel krijgt men hier en daar den Olympus in het oog. Aan zijnen voet ligt Brusz, het oude Prussa, eene Romeinsche stad, die ruïnen en tempels en kerken bezit, en eene hoofdkerk even als St. Sophia in eene moskee hervormd. Deze stad heeft slechts om hare zijden manufacturen vermaardheid, en het is zeker opmerkelijk, als men van eene stad die voorheen om gansch andere redenen beroemd was, thans niets [illegible] zeggen kan, dan: men maakt er voortreffelijke messen, of: hare slaapmutzen [illegible] Brusz was in de middeleeuwen de hoofdstad van [illegible] koninklijke residentie.

» Maar wij varen door en komen te [illegible] Turksch dorpje,

aan. Dit is alles wat van Nicea overbleef, waar, 1500 jaren geleden, 300 bisschoppen voor het eerst in algemeen concilie vergaderd, de christelijke geloofsbelijdenis in eenen bepaalden vorm bragten. De herinneringen der goden van den nabnrigen Olympus verdwijnen voor dit Nicea en het daar gegrondvest geloof. In Nykmud, het oude Nicodemië, zijn slechts nog eenige sporen der Romeinsche heerschappij aanwezig. Bithynië bleef niet lang vrij. Van Cyzikus bleef niet eens eene ruïne over. Het is begraven onder de aanspoelingen, welke het eiland met het vaste land hebben vereenigd. Tegenwoordig heet het schiereiland Cyzika.

» Wij hebben te Therapia nabij het paleis van het Fransche gezantschap geankerd. Nog kluistert mij de betoovering. Weinig dingen zijn er op aarde, die beantwoorden aan het beeld, hetwelk onze fantasie er zich van scheppen kan, alvorens men ze gezien heeft. Konstantinopel en de Bosporus overtreffen de tafereelen der onbeteugeldste Oostersche verbeelding, en men begrijpt de strijden die om het bezit van dit verrukkelijke land van eeuwen tot eeuwen gestreden zijn, en zeker nog zullen gestreden worden. Maar onbegrijpelijk is het, dat *Napoleon*, die geweldige veroveraar, zijne oogen niet op Konstantinopel wierp. Derwaarts had hij zijnen Russischen veldtogt moeten rigten!

» Chalcedon, het Turksche Scutari, bestond reeds, toen eene volkplanting, die een oord tot vestiging zocht, het orakel raadpleegde. Het antwoordde: Gij zult eene stad vinden, door blinden gebouwd, bouwt de uwe tegenover dezelve. Zij zagen Chalcedon, en Byzantium ontstond.

» Scutari is slechts eene stapelplaats voor Konstantinopel; de karavanen blijven er, om niet over den Bosporus te moeten; de getrouwste geloovigen laten zich daar begraven, want hun is Europa niet heilig genoeg. Het gezigt van Scutari is hoogst schilderachtig, en vermeerdert den algemeenen indruk van Konstantinopels eersten aanblik ongemeen."

(*Vervolg hierna.*)

RUSLAND.

St. Petersburg, *19 nov.* In langen tijd heeft geen maatregel der regering bij de meerderheid onzer industriëlen zoo veel deelneming en dankbaar genoegen gewekt als de aankoop van het *Cockerill*'sche etablissement te Seraing, waardoor de graaf *Cancrin* eene nieuwe dienst aan onze nijverheid bewezen en nogmaals een bewijs geleverd heeft, dat, hoe men ook buitens 's lands over onze inwendige administratie denken moge, haar althans de onbetwistbare roem toekomt van zorg te dragen voor de ontwikkeling der industrie, zonder daarbij de grootste offers te ontzien. Op eene merkwaardige wijze valt bij deze gelegenheid weder de opmerking te maken, dat bij ons meer dan in eenigen anderen staat de afzonderlijke maatregelen der verschillende takken van administratie in een naauw verband staan met de strekking van het geheele regeringsstelsel: zoo is ditmaal de door de minister van financiën bewerkstelligde aankoop van het etablissement te Seraing van grooter belang in verband met de strekkingen onzer politiek, dan men oppervlakkig meenen zou; want hierdoor is weder een gedeelte der Engelsche magt verlamd, en wel op haar gevoeligst punt, het terrein der nijverheid. Bij de snelle ontwikkeling onzer industrie ging namelijk in de laatste tien jaren een aanzienlijk getal kapitalen voor machines van de verschillendste soorten naar Engeland: wie deze behoefte in haren vollen omvang kent en weet hoe gewigtig voor de Engelsche machinisten in den laatsten tijd de uitvoer naar Rusland was, — nu Frankrijk, Duitschland en Noord-Amerika zich grootendeels zelven voorzagen, — die kan berekenen, welk een gevoelige slag het in dezen tak voor de Engelsche industrie zijn moet, thans ook de Russische orders in stede van naar Manchester, Birmingham en Leeds, naar Seraing te zien gaan. Niettegenstaande den korten tijd, sedert de bekendwording van dit koopverdrag verloopen, die wel bij de slechts pro forma aangekondigde openbare veiling van het *Cockerill*'sche etablissement, tegen de maand maart, door niemand zal worden overboden, zijn er reeds bij den minister van financiën voorstellen ingekomen, betrekkelijk de bestelling van grootere machines ten behoeve van wol- en lakenfabrieken. Onze groote nationale aangelegenheid, de spoorweg van hier naar Moskau, zal waarschijnlijk door de aankoop van Seraing ook zeer bevorderd worden, daar men nu de benoodigdheden niet meer van vreemden zal moeten erlangen. (*Fr. P. A. Z.*)

DUITSCHLAND.

Frankfort, *7 dec.* *Ole Bull* heeft eergisteren onze stad verlaten en zijne reis over Wiesbaden en Mannheim naar Parijs voortgezet. Hij heeft hier niet veel indruk gemaakt, ofschoon niemand ontkent dat hij eene buitengewone virtuositeit bezit. De twee laatste zijner drie concerten waren zeer zwak bezocht, alhoewel het laatste tegen den gewonen prijs plaats had. Men scheen hier weinig behagen te vinden in kunstenarijen gelijk *Ole Bull* die op de viool uitvoert. (*Fr. St. Z.*)

ENGELAND.

Londen, *10 dec.* Men verhaalt, dat prins *Albert van Saxen-Coburg-Gotha* het eerste bewijs, dat de keus van H. M. op hem gevallen was, op een bal in het paleis ontvangen heeft, toen H. M. hem haren kleinen bloemenruiker openlijk voor het geheele hof ten geschenke gaf. De gelukkige prins vroeg dadelijk, met veel tegenwoordigheid van geest, een mes, sneed eene opening in zijn' tot boven toegeknoopten uniform-rok en plaatste den ruiker daarin op de hoogte van zijn hart.

— De laatste berigten, welke men te Konstantinopel van Trebizonde heeft, zeggen, dat het hof van Teheran aan kolonel *Sheil*, die nog te Erzerum is, nieuwe aanbiedingen gedaan heeft. De Shah verlangt zeer, weder vriendschappelijke betrekkingen met Engeland aan te knoopen, en heeft zoodanige voorwaarden voorgesteld, als welke doen hopen, dat de oneenigheden tusschen Engeland en Perzië spoedig uit den weg geruimd zullen worden.

Londen, *11 dec.* Een ministerieël dagblad verzekert, dat de Oostenrijksche, Engelsche, Russische en Pruissische hoven volmaakt eenstemmig blijven denken over de noodzakelijkheid om de integriteit van het Turksche rijk te handhaven, en uit tevens de hoop, dat het Fransche gouvernement, al heeft het voor eene poos het oor geleend aan de eischen van eenige weinigen, die *Mehemed-Ali* op de puinhoopen van dat rijk verheffen willen, weldra zal inzien, dat de vrede in den Levant en de algemeene belangen der menschheid het best verzekerd zullen worden door dit stelsel van staatkunde, hetwelk door de overige groote Europesche mogendheden met vastheid en opregtheid gevolgd wordt.

— Men ondervindt den invloed reeds van het ingevoerde nieuwe poststelsel. Laatstleden donderdag had men in deze hoofdstad 12,000 brieven meer te bestellen. Gemiddeld rekende men dien dag, naar het oude systema, 36,000, thans 48,000 brieven.

Het groote stoomschip *de President* (waarvan wij vroeger gesproken hebben), is met het beste gevolg uit het dok gehaald.

— Bij proclamatie der koningin van eergisteren is het parlement tegen 16 januarij aanstaande bijeengeroepen, » tot behandeling van verschillende zeer dringende en gewigtige zaken."

De dagbladen beginnen zich dan ook reeds in te laten met beschouwingen over de onderscheiden onderwerpen, als het huwelijk der koningin, den toestand van Ierland, Kanada, de korenwetten, onze betrekkingen met Frankrijk, Rusland, den staat van Spanje, enz. die in de volgende zitting meest ter sprake zullen komen.

FRANKRIJK.

Parijs, *11 dec.* Het Zwitsersch kanton Tessin, dat, zoo als men zich herinneren zal, reeds voor 1830 in opstand geraakt was, heeft thans weder de oproervaan uitgestoken. Lugano en de omstreken met de valleijen van Mugio, Arogno en andere plaatsen zijn in vollen opstand. Het gouvernement is omver geworpen en de wapenen en het krijgstuig in handen van het volk. De revolutionnairen zijn slaags geraakt met de troepen van de regering en hebben hen geslagen. De regering heeft onderstand uit Lombardije gevraagd.

— Men heeft dezer dagen veel gesproken over het terugroepen van den maarschalk *Valée* uit Afrika, doch thans schijnt men zeker te weten dat zulks geen plaats zal hebben.

De generaals *de Laborde* en *d'Houdetot*, beide aides de camp van den koning, moeten bij de expeditie van Afrika geplaatst worden.

De admiraal *Roussin*, laatstelijk ambassadeur bij de verhevene Porte, is thans te Parijs teruggekeerd.

— In den *Moniteur Parisien* leest men als volgt:

De heer *C. Durand*, hoofdredacteur van het *Capitole*, die verleden week was gearresteerd ten gevolge van een bevel tot geleide, hetwelk door eenen der regters van instructie was afgegeven, en daarna weder op vrije voeten gesteld, is heden ochtend andermaal gevangen genomen, krachtens een bevel tot arrestatie door dien zelfden regterlijken persoon uitgevaardigd, en is, als beschuldigd van zamenzwering, in de conciergerie opgesloten geworden.

BELGIE.

Brussel, *12 dec.* De kamer heeft heden hare beraadslagingen over het budget van wegen en middelen voortgezet. De heer *Dalez* stelde daarin eene vermindering van 45,000 fr. voor, welke vermindering door den minister van openbare werken, de HH. *Desmet*, *Lys* en *Demouceau* bestreden werd en vermoedelijk zal worden verworpen.

Gisteren was te Gent de raadkamer vergaderd om te beraadslagen over de onlusten van 2 october. Doch de regter ter instructie bekwam aanzegging om eerst den gouverneur der provincie te hooren, die op dit oogenblik afwezig is. Deze aanzegging werd ontvangen op het oogenblik dat de jury van onderzoek zich gereed maakte om zijn verslag aan de raadkamer aan te bieden.

NEDERLANDEN.

's Gravenhage, *12 dec.* De processen-verbaal van de verschillende sectiën der Tweede Kamer van de Staten-Generaal (*s. s.*), inhoudende nadere bedenkingen op de financiële wetten, hebben der regering aanleiding gegeven tot het indienen van eene nadere nota, bij welke:

1°. Eene nieuwe redactie van art. 4 der wet op de oostindische leening wordt aangeboden, luidende als volgt:

Jaarlijks zal aan de Staten-Generaal opening worden gegeven van den financiëlen toestand der overzeesche bezittingen, en opgaaf worden gedaan van de zuivere opbrengst der producten en van hetgeen in het volgend jaar gerekend kan worden hier te lande beschikbaar te zullen zijn, — en zal over dit excedent bij de wet worden beschikt.

2°. Op nieuw wordt de verzekering gegeven, dat, nog in den loop dezer zitting, eene wet tot opheffing van het amortisatie-syndicaat zal worden aangeboden, en dat geene verdere geldleeningen zullen benoodigd zijn ter voorziening in het bezwaar, hetwelk uit dien maatregel voor het rijk zou kunnen voortvloeijen.

3°. Insgelijks wordt verzekerd, dat de veertig millioen benoodigd zijn tot afrekening met de handelmaatschappij, en tot geen ander einde dan om alzoo van alle verpligtingen aan de handelmaatschappij ontslagen te worden.

Dat voorts geene nieuwe verbintenissen, hetzij van voorbetaling of voorschot, hetzij van negociatiën op onderpand, of andere geldleeningen, van welken aard ook, voor of op de gouvernementsremises zullen worden aangegaan, en

4°. dat de bereids gedane mededeelingen, gelijk het der regering toeschijnt, alles bevatten, wat tot beoordeeling en kennis der onderwerpelijke aangelegenheden vereischt kan worden; — dat bovendien de tijd te kort is voor het maken van meerdere en omslagtige schrifturen, maar dat de regering bereid is, om in een committé-generaal mondeling alle verdere vragen verder te beantwoorden, en alle inlichtingen betrekkelijk de aanhangige zaak te geven, die de onderscheiden leden zouden mogen goedvinden en noodig oordeelen, ter informatie en overtuiging voor te stellen of te verlangen.

Ten gevolge van dit laatste aanbod der regering, verwachtte men dat de kamer zich morgen zoude vereenigen in een committé-generaal, in hetwelk alsdan Z. Exc. de minister van koloniën tot het geven van inlichtingen zou tegenwoordig zijn.

— Door Z. M. is de prins, *Alphonse de Chimay*, gewezen 2de luitenant bij het regement lanciers n°. 10, thans Hoogstdeszelfs buitengewoon kamerheer, benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Uit de antwoorden der regering betreffende de leening van ƒ 56 millioen is thans gebleken:

1°. Dat de schuld ten laste van den Oost, op dit oogenblik, bedraagt ƒ 236,000,000; aan renten gevende een bedrag van ƒ 9,800,000, als daargesteld bij de wet van:

		Kapitaal.			*Renten.*
24 April 1836	ƒ	140,000,000	4 pCt.	ƒ	5,600,000
24 » »	-	30,000,000	4 pCt.	-	1,200,000
24 » »	-	21,000,000	4 pCt.	-	840,000
24 » »	-	9,000,000	4 pCt.	-	360,000
11 Maart 1837	-	8,500,000	5 pCt.	-	425,000
27 » 1838	-	8,500,000	5 pCt.	-	425,000
22 Dec. 1838	-	19,000,000	5 pCt.	-	950,000
	ƒ	236,000,000		ƒ	9,800,000
Hetgeen thans staat vermeerderd te te worden met	-	56,000,000		-	2,800,000
	ƒ	292,000,000		ƒ	12,600,000
En in 1841 jaarlijks tot amortisatie der schuld				»	1,000,000
Gelegd bezwaar op den Oost	ƒ	292,000,000		ƒ	13,600,000

2°. Dat de Oost, sints 1836, heeft geleverd of had moeten leveren, en in 1840 behoort te leveren en waarschijnlijk leveren zal:

	1836.	1837.	1838.	1839.	1840.
Uitk. gew. begr.	ƒ 3,000,000.		ƒ 1,200,000.	ƒ 1,200,000.	ƒ 11,220,000
Rent. 140/m.	- 5,600,000.	ƒ 5,600,000.	- 5,600,000.	- 5,600,000.	- 5,600,000
» 30/m.	- 1,200,000.	- 1,200,000.	- 1,200,000.	- 1,200,000.	- 1,200,000
» 21/m.	- 840,000.	- 840,000.	- 840,000.	- 840,000.	- 840,000
» 9/m.	- 360,000.	- 360,000.	- 360,000.	- 360,000.	- 360,000
» $8\frac{1}{2}$/m.($\frac{18}{37}$)		- 425,000.	- 425,000.	- 425,000.	- 425,000
Oorl.-uitgaven		- 11,500,000.	- 10,000.000.		
Rent. $8\frac{1}{2}$/m.($\frac{18}{38}$)			- 425,000.	- 425,000.	- 425,000
» 19/m.($\frac{18}{39}$)				- 950,000.	- 950,000
» 56/m.($\frac{18}{40}$)					- 2,800,000
Totaal.	ƒ 11,000,000.	ƒ 19,925,000	ƒ 20,050,000	ƒ 11,000,000.	ƒ 23,820.000

3°. Dat, naar bovenstaande rekening, de Oost in 's rijks schatkist had moeten leveren:

In 1836	ƒ 11,000,000
» 1837	» 19,925,000
» 1838	» 20,050,000
» 1839	» 11,000,000
Te zamen	ƒ 61,975,000
Terwijl werkelijk door het departement van koloniën, gedurende die jaren, slechts in 's rijks schatkist gestort is	ƒ 50,012,946
En alzoo minder dan waarop men bij de wettelijke voorschriften gerekend had	ƒ 11,952,054

4°. Dat de gemelde vijftig millioenen zijn bestreden geworden door voorschotten, die de handelmaatschappij op de opbrengsten van den Oost, gedurende de opgemelde jaren, heeft gedaan; dat deze voorschotten steeds liepen op de gepresumeerde opbrengsten van het loopende jaar, terwijl later de afrekeningen deswege met het departement van koloniën plaats hadden. Dat het overschot der Oostindische geldmiddelen, over 1884—1837, is geschat op . . . ƒ 64,000.000 welke som door de handelmaatschappij ook is uitgekeerd, doch dat, bij de finale afrekening tusschen het departement van koloniën en de handelmaatschappij, over de dienstjaren 1834—1836, het departement van koloniën aan dezelve heeft terugbetaald . . . » 3,989,613.83; dat de verrekening over 1837 nog geene plaats heeft gehad, en zulks eerst op het einde van december zal geschieden; dat over 1837 van de Oost aan producten zijn overgemaakt ƒ 22,000,000 en over 1838 ƒ 24,000,000; dat van de ƒ 64,000,000, die de handelmaatschappij aan het departement van koloniën heeft voorgeschoten, in 's rijks schatkist is gestort ƒ 50,012,946.59½ en ten behoeve van de koloniën is uitgegeven ƒ 13,683,973; en, eindelijk, dat de handelmaatschappij, ultimo december 1838, in voorschot was . . . ƒ 35,581.891

Waarvoor het restant der opbrengst van den oogst van 1837 en van den geheelen oogst van 1838 aan haar was toegewezen, waarvan in 1839 is verkocht	» 29,491,000
Zoodat haar nog verschuldigt blijft	ƒ 6,090,891
Waarbij door haar over 1839 nog is verstrekt	» 32,000,000
Zoodat haar verschuldigd is	ƒ 38,090,891

5°. Dat de regering de producten in 1840 facultatief berekent op ƒ 32,000,000

Dat zij daarvan aftrekt, ter voorziening in de behoeften van de dienst van Indië, over dat jaar	ƒ 10,000,000
Dat op de gewone staatsbegrooting voor 1840 gerekend is op eene bijdrage van	» 11,220,000
Dat het rentebezwaar, voortspruitende uit de reeds op den Oost gelegde schulden, beloopt	» 9,800,000
Te zamen bedragende	» 31,020,000

Het dan nog beschikbaar blijvende een millioen zal worden aangewend ter suppletie van de kosten, op de negotiatie vallende, mitsgaders ter zake van door het departement van koloniën te doene uitgaven, die slechts op ƒ 2,000.000 zijn gerekend geworden.

Arnhem, 14 dec. Door den kerkenraad der nederduitsch-hervormde gemeente te *Groningen* is het navolgende nieuwe 6tal van predikanten uitgebragt.

Ds. *J. Sickens Boelens*, te Nijmegen; *A. C. van Eldik Thieme*, te Waddingsveen; *J. F. de Voogt*, te Nijmegen; *W. Verweij*, te Winschoten; *J. Busch Keizer*, te Mensingeweer, en *G. C. Thoden van Velzen*, theol. doct. te Wolvega; en daaruit op het 3tal geplaatst: Ds. *J. Sikkens Boelens*, *A. C. van Eldik Thieme* en *J. E. de Voogt*.

BEURSBERIGT.

van 13 december.

Holland Werkelijke schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$; dito 5 pCt. $98\frac{7}{8}$, 99, $98\frac{7}{8}$; Kansbiljetten $24\frac{5}{16}$; Amortisatie-Syndikaat $4\frac{1}{2}$ pCt. $93\frac{3}{4}$, Handelmaatschappij $4\frac{1}{2}$ pCt. $167\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$; Oostindische leening 5 pCt. $96\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$; Aandeelen Rijn-spoorweg $4\frac{1}{2}$ pCt. 98.

Spanje. Ardoins van 85 pond 5 pCt. $22\frac{13}{16}$, 23, $22\frac{7}{8}$.

Rusland. Obligatiën *Hope en Comp.* 1798 en 1816 5 pCt. $104\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$; dito 1828 en 1829 5 pCt. $104\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. $98\frac{1}{16}$; Inschrijving in Assignatiën 6 pCt. $67\frac{1}{2}$, $\frac{9}{16}$; Cert van dito 6 pCt. $68\frac{1}{4}$.

In Columbianen was eenige affaire. Na eene neiging tot verdere prijsverbetering, bleef de prijs weder geheel als gisteren. Russische meer gezocht.

Mengelwerk.

De Voorzienigheid.

VICTOR en HELLMUTH, twee vrienden, wandelden eenen avond in een ernstig gesprek, den grooten weg op. Het gelaat van den eersten droeg de kenmerken van diepen kommer, terwijl de andere zich moeite gaf om hem door schoone schetsen der toekomst op te vrolijken. »Gij gaat een onzeker lot te gemoet," begon HELLMUTH van nieuws; »maar vervolg uwe baan, en gij zult zien dat zij u steeds vriendelijker worden zal." — »Gij wilt mij troosten —," antwoordde VICTOR, »maar hebt gij niet zelf gezien, hoe het geluk mij overal den rug toekeert? De vrienden, van welke ik hulp verwachtte, werden mij ontrukt; het doel mijner wenschen vertoonde zich meer en meer verwijderd, en dikwijls schijnt het mij als had de Voorzienigheid zelve het gelaat van mij afgewend!"

— »Er komen vaak bange tijden!" hervatte HELLMUTH; »doch laat ons, daarom niet kleinmoedig worden."

Intusschen hadden de jongelingen het dorpje bereikt, waar zij scheiden wilden; want VICTOR, de jongere, begaf zich naar eene verwijderde stad, om er een bestaan te zoeken. »Laat ons een weinig onder dezen notenboom uitrusten" — sprak HELLMUTH; »dan zult gij gesterkter uwen weg voortzetten!" En de jongelingen zaten onder den boom neder, die aan het

einde van een weiland stond; en de geuren der lente ademden rondom hen, en de morgen strooide zijn fonkelend goud over heuvelen en dalen. Op het gras speelden eenige vrolijke kinderen, en zijwaarts stond eene jonge boerin; deze leidde het kleinste derzelve voorzigtig bij de hand, hetwelk, op de moeder steunende, zijne eerste krachten beproefde. Lang huppelde het, door de trouwe leidster bestuurd, zijne broeders en zusters na, en dezen omringden het joelend en gaven het bloemen en takken.

» Maar gij moet ook alleen leeren gaan!" zeide nu de boerin, en zette het kind aan eenen boom; terwijl zij zich eenige schreden van hetzelve verwijderde; toen werd het kind bang, en zag met angstige blikken rond De zusters, dit ziende, schoten toe en wilden het helpen, maar de moeder wenkte haar weg te blijven, en riep het struikelend kind toe, vooruit te komen. Het deed zoo, en de moeder ging verder achteruit, en verstopte zich eindelijk achter een' struik. Nu begon het kind te weenen en wierp zich op den grond. Maar de moeder kwam nog altijd niet te voorschijn Als het kind zag dat niemand hielp, stond het zelf op en begon op nieuw voorwaarts te gaan, en hield zich aan struik en boom, en kwam immer verder, tot dat het gansch vrij en lustig voortliep. Toen verscheen de moe der eensklaps, en reikte haren lieveling eene schoone vrucht en drukte hem liefkozend aan het hart.

HELLMUTH, die, even als VICTOR, het kleine tooneel had gadegeslagen, zag zijnen vriend in het oog en zeide: wat denkt gij van deze moeder? — Was het niet gruwzaam, het kind zoo geheel aan zich zelf over te laten, en zich eindelijk geheel aan zijn gezigt te onttrekken?" — » Geenszins!" her nam VICTOR » zij kon het kind ook daar wel gadeslaan, en het was het beste middel om den kleinen zijne eigene krachten te leeren gebruiken" — » En mag de Voorzienigheid met ons niet eveneens doen?" sprak HELLMUTH; » zij die zegt: ik zal u niet verlaten noch verzuimen! en die elke moederliefde zoo oneindig ver aan trouw en erbarming overtreft?" — Toen erkende VICTOR de gelijkenis, en hij bloosde en verborg zijn gelaat aan den boezem des vriends. En zij scheidden getroost van het liefelijk beeld. En VICTOR bewandelde moediger zijnen eenzamen weg.

AGNES FRANZ.

Russische Literatuur.

(*Medegedeeld*)

St. Petersburg, *1 nov.* De Russische literatuur heeft voor het oogenblik weinig nieuws van beteekenis aan te wijzen. Zij is slechts vruchtbaar in den winter. Alle belangrijke schriften wachten om uit te komen tot in de maanden december en januarij, als wanneer de landbezitters eerst in de steden terugkeeren en bijna alle handelszaken, dus ook die van den boekhandel, met de bruikbaarheid der sneeuwbanen hare vlugt nemen. Even wel maken romans en novellen eene uitzondering, deze verschijnen elke maand, men kan zeggen bij scharen, helaas echter om hunne innerlijke gehalte weinig aanbevelenswaardig. Het belangrijkste werk dat verleden zomer in het licht verscheen, is buiten twijfel de geschiedenis van den oorlog van 1812, door den luitenant-generaal MICHIALOFFSKIJ DANILEFFSKIJ In bijzondere gunst staat in Rusland de binnenlandsche statistiek des rijks: de voornaamste gouvernementen zijn grootendeels reeds in afzonderlijke werken blootgelegd, waaraan deskundigen groote waarde hechten. Het feest van Borodino heeft mede verscheidene schriften uitgelokt, die getuigen van den grooten bijval, welken het onder alle standen en in alle oorden vond. Meer dan een dozijn historische, krijgskundige, romantische en dichterlijke tafereelen van den grooten strijd, die voor de Russen een hunner roemrijkste herinneringen is, en met Europa's bevrijding in verband staat, zijn mij onder het oog gekomen: onder dezelve behoort een roman, die de krijgsvoorvallen zeer gelukkig tot de raam zijner verdichtingen heeft gekozen, en een lyrisch dichtstuk van ZUKOWSKIJ, wien onder de Russische dichters een eerste plaats toekomt. Met ongeduld verwacht men thans de nagelaten geschriften van DAMIDOFF, den krijgsman en dichter, wien de keizer opdroeg, de asch van zijnen veldheer en begunstiger, vorst BAGRATION, naar Borodino te brengen, doch die kort voor het feest overleed. Verder ziet men eene verzameling der gedichten van den vorst WIASEMSKIJ te gemoet, die zich door bevalligheid en fijnheid reeds lang aan de uitgezochtste kringen van lezers aanbevalen. Ook hoopt men dat de geleerde en menschlievende staatsraad ALEXANDER TURGENEFF zijne belangrijke brieven over Duitschland Frankrijk en Italië uitgeven zal; terwijl men eene soortgelijke verzameling van den braven MELGUSOFF en zijnen edelen vriend SCHEWÄREFF verwacht.

Stedelijke Publicatiën.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der stad Arnhem brengen hiermede ter kennis van de ingezetenen, dat er door de alhier bestaande commissie op den 22sten dezer aanvang zal gemaakt worden met de uitdeeling van verwarmende spijzen, en dat die commissie tot dat einde in het locaal, voor het kantongeregt bestemd, achter het raadhuis dezer stad, op donderdag en zaturdag, den 19den en 21sten dezer, des voormiddags 10 ure, zal vaceeren tot het aanhooren der verzoeken van diegenen, die zouden verlangen met voormelde spijzen begunstigd te worden.

Burgemeester en Wethouderen nemen deze gelegenheid te baat, om de meervermogende ingezetenen het geven van ruime bijdragen daartoe dringend aan te bevelen; ten einde hunne onvermogende ingezetenen te kunnen bijstaan op eene wijze, die zoo vele jaren de heilzaamste gevolgen heeft gehad, en daarom als eene dure en tevens aangename verpligting vóor dezelve moet worden aangemerkt

En zal deze worden afgekondigd en aangeplakt ter plaatse, binnen deze stad gebruikelijk.

Arnhem, den 11den december 1839.

Burgerlijke Stand.

Van 7 dec. tot 12 dec.

TE ARNHEM:

Gehuwd: F. Arends met J. P. Theering. —

Bevallen: J. Tubbing, geb. Wientjes, D. — G. Hirschman, geb. van de Top, Z. — A. C. Bronkhorst, geb. Rokers, D. — M. J. J. Kuijper, geb. de Meijer, Z. — G. Rikken, geb. Mom, Z. — A. van de Kamp, geb. Wieland, D. —

Overleden: J. Hamerman, 2 j. — A. B. de Rechteren van Hemert, Wed. D. Juta, 63 j. 11 m. — Doodgeb. D. van A. J. Jansen en M. Ort. — B. Sikkink, Weduwenaar van T. van den Bergh, 71 j. — J. Minolij, 2 j. — J. G. Aalbers, 3 j. 1 m. — J. C. Vissers, 2. j. 5 m. 11 d. — H. Hijmen, gehuwd met C. Klijn, 60 j. —

TE NIJMEGEN:

Gehuwd: J. van Dijk met J. Wijdevelt. — J. van Beem met C. J. van der Ree.

Bevallen: B. D. Pander Maat, geb. Lofvers, Z. — J. W. van der Hoeven, geb. Baars, Z. — R. van der Horst, geb. Scholten, D. — H. Hellegers, geb. Beumer, Z. — J. Kersten, geb. Laurang, D. — M. de Wilde, geb. Borstel, Z. — T. Hamel geb. Michels, D. — G. Fornaar, geb. Fraan, D. — G. Denissen, geb. Rossen, D. — T. Bölte, geb. Marneth, Z. — G. van den Toorn geb. Meijling, Z. — H. G. Robbé, geb. de Vries Robbé, D. — W. van Zorgen, geb. Knulst, D. — P. Klöpner, geb. van As, D. — E. P. M. de Blecourt, geb. St. Pierre, Z. — G. E. Roelofsen, geb. de Zwart, Z. — T. A. Hendriks, geb. West, Z. — E. Roelofsen, geb. Aalders, D.

Overleden: B. Hamel, 7 j. — M. Verbeek, 5 d. — P. Bemelaar, 1 j. J. Schockaert, geb. Mareci, 60 j. — Doodgeb. Z. van . . . Reuter en M. A. Eijkman. — M. H. J. Liefrink, 3 j. — M. Horning, 16 m. — C. Jansen, 95 j. — T. M. Hoorn, geb. Fleske s, 41 j. — P. Moos, 35 j. — L. Tuijtenberg, 60 j. — C. van Diedenhoven, 2½ j.

TE ZUTPHEN:

Gehuwd: H. Bokslag met T. Huurnink.

Bevallen: B. Bosch, geb. Braakman, D. — J. van Eck, geb. van Dijnsen, D. — J. W. Geldof, geb. Boogaard, Z. — A. H. Gartetsen, geb. Hots, Z. — S. E. Hoetink, geb. van Zalingen, Z. — E. Hanquwer, geb. Vredenburg, Z. — A. M. Roelandschap, geb. Molijn, Z.

Overleden: H. J. Peppelenbosch, 59 j. — G. H. Tijssen, 2 j. — J. C. D. Plomp, geb. van Spankeren, 54 j. — W. Gruffelman, 6 j. — R. J. W. Meeuwsen, 3 j. — J. Stalman, 10 j. — A. G. J. Overdijkink, 1 j. — A. Nieuwburg, 1 j. — H. Kilian, 2 j. — J. Velders, 76 j.

TE TIEL:

Gehuwd: Geene.

Bevallen: M. Harteman, geb. Pluim, D. — L. van Nijkerk, geb. Schook, D.

Overleden: B. Wijnands, 3 j. — J. van der Est, huisvrouw van J. van Gog, 85 j. — H. van Heel, 44 j. — A. Gennissen, 11 m.

Waterhoogte te Arnhem

Den 14 Dec. 0 El 8 Palm 8 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 2 D.

Advertentiën.

Op den Huize SEVENAER beviel, den 9den December 1839, voorspoedig van eenen ZOON de *BARONES VAN NISPEN VAN SEVENAER*, geboren *HOEVELL*.

ARNHEM, den 4den December 1839. Heden overleed, in den ouderdom van ruim 49 jaren, Vrouwe *H. C. VAN CATTENBURCH*, Douairière van den Wel Edelen Gestrengen Heer *R. RUPERTUS*, in leven Luitenant-Kolonel bij de 13de Afdeeling.

HOUTVEILING.

op Donderdag den 19den December 1899, des voormiddags om 9 uur, in het Logement *de Kroon*, te *Dieren*, van:

108 perceelen. BEUKEN op Stam, onder welke velen tot WERKHOUT geschikt; en

8 perceelen EIKEN SCHELHOUT; — alles op het Erve *Bouwerszathe*, bij *Dieren*.

TE HUUR,

een zeer ter nering staande en voor elke affaire bijzonder geschikt groot WINKELHUIS, gelegen in de Rijnstraat, Wijk B. No. 118, voorzien van een ruim PAKHUIS, STALLING voor PAARDEN, en groote WATERVRIJE KELDERS. Te bevragen bij den bewoner.

Te Arnhem bij C. A. THIEME, Boekdrukker.